

Teaching Guide

Identifying Data					2018/19
Subject (*)	Economic History		Code	611G02002	
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Economía				
Coordinador	Miras Araujo, Jesus	E-mail	jesus.miras@udc.es		
Lecturers	Casal Rodríguez, Bruno Maixe Altes, Joan Carles Martinez Lopez, Alberto Miras Araujo, Jesus	E-mail	bruno.casal@udc.es carlos.maixe@udc.es alberte.martinez@udc.es jesus.miras@udc.es		
Web					
General description	Esta materia pretende dous obxectivos primordiais. Por un lado, coñecer as transformacións económicas que conduciron ao mundo contemporáneo á situación actual. Partindo da preponderancia europea e occidental na economía mundial, buscamos as bases dese liderado, sen facer táboa rasa do resto do mundo. Por outro lado, analizar a evolución económica de España no longo prazo, tomando como punto de inicio as condicións determinadas pola crise do Antigo Réxime, para despois determinar o marco xeral do crecemento económico español contemporáneo. Desenvolvemos o temario baixo unha dobre perspectiva, cronolóxica e espacial. Para elo, analízase o impacto da expansión europea no resto do mundo durante os séculos modernos, na que España tivo un rol sobresaínte, aínda que con importantes contrastes, sobre todo de carácter rexional; as consecuencias da industrialización europea na economía internacional no século XIX, incluído o insuficiente impacto sobre a modernización da economía española; e, finalmente, as tensións dun século de globalización, o XX, que para España significou unha loita ?non sempre exitosa? por achegarse aos ritmos socioeconómicos europeos. Así mesmo, pese ao contido xeneralista da materia, prestarase especial atención á análise da evolución da empresa nos dous últimos séculos, e ao estudo das relacións entre a empresa e o crecemento económico.				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A3	Evaluate and foreseeing, from relevant data, the development of a company.
A4	Elaborate advisory reports on specific situations of companies and markets
A5	Write projects about specific functional areas (e.g. management, marketing, financial) of the company
A6	Identify the relevant sources of economic information and to interpret the content.
A7	Understand economic institutions as a result and application of theoretical or formal representations which explain the evolution of the economy.
A8	Derive, based on from basic information, relevant data unrecognizable by non-professionals.
A9	Use frequently the information and communication technology (ICT) throughout their professional activity.
A10	Read and communicate in a professional environment at a basic level in more than one language, particularly in English
A12	Communicate fluently in their environment and work by teams
B1	CB1-The students must demonstrate knowledge and understanding in a field of study that part of the basis of general secondary education, although it is supported by advanced textbooks, and also includes some aspects that imply knowledge of the forefront of their field of study
B2	CB2 - The students can apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and have competences typically demonstrated by means of the elaboration and defense of arguments and solving problems within their area of work

B3	CB3- The students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to issue evaluations that include reflection on relevant social, scientific or ethical
B4	CB4-Communicate information, ideas, problems and solutions to an audience both skilled and unskilled
B5	CB5-Develop skills needed to undertake further studies learning with a high degree of autonomy
B9	CG4-Learn to identify and anticipate opportunities, allocate resources, organize information, select and motivate people, make decisions under conditions of - uncertainty, achieve the proposed objectives and evaluate results
B10	CG5-Respect the fundamental and equal rights for men and women, promoting respect of human rights and the principles of equal opportunities, non-discrimination and universal accessibility for people with disabilities.
C1	Express correctly, both orally and in writing, in the official languages of the autonomous region
C4	To be trained for the exercise of citizenship open, educated, critical, committed, democratic, capable of analyzing reality and diagnose problems, formulate and implement knowledge-based solutions oriented to the common good
C5	Understand the importance of entrepreneurial culture and know the means and resources available to entrepreneurs
C6	Assess critically the knowledge, technology and information available to solve the problems and take valuable decisions
C7	Assume as professionals and citizens the importance of learning throughout life.
C8	Assess the importance of research, innovation and technological development in the economic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer e entender a realidade económica internacional e española, coas súas transformacións no longo prazo, así como a evolución das institucións económicas e da actividade empresarial.	A7		
	A8		
Coñecer e entender a natureza da empresa e a súa relación co entorno socioeconómico	A4	B1	C6
	A5	B2	
	A6		
Asimilar que as realidades económicas son complexas, interrelacionadas con variables sociais, políticas e culturais, e inmersas nun contexto dinámico		B3	C4
		B4	C6
Apreciar o papel desempeñado polos factores económicos e os factores institucionais nos procesos de desenvolvemento económico	A7		
Análise das variábeis que determinaron o liderado occidental no proceso de crecemento económico contemporáneo	A7		
Axudar a entender as orixes e persistencia das desigualdades socioeconómicas entre países	A7		
Aplicar conceptos básicos da economía e da empresa a diferentes contextos históricos	A4	B5	
	A8	B9	
Coñecer as distintas modalidades de empresa xurdidas na evolución histórica recente, e os factores que condicionaron as súas formas de crecemento	A7		
	A10		
Potenciar o emprego de técnicas e instrumentos cuantitativos básicos que impliquen o uso de material estatístico e gráfico	A8		
Capacidade analítica e sintética			C4
Capacidade crítica e autocrítica		B10	C4
			C6
Capacidade de traballo en grupo	A12		C4
Capacidade de expresión, oral e escrita			C1
Reforzar a capacidade de comprensión lectora			C1
			C8
Elaborar e defender argumentos sobre cuestións económicas	A12		
Resolver problemas sobre as cuestións económicas, facendo uso dos coñecementos sobre a realidade empresarial, as teorías, os modelos e os métodos científicos da economía e a empresa	A4		
	A8		
Capacidade de procura, selección e elaboración de información	A3		
	A6		
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental	A9		
Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos	A5		
	A8		

Capacidade para o traballo autónomo			C4 C5
Capacidade de aplicar o coñecemento na práctica			C4 C6 C7
Analizar e interpretar datos básicos da conxuntura económica	A3		C4
A materia aporta valores humanísticos e culturais importantes para desenvolver o liderado empresarial ao que están chamados os futuros Graduados en Administración e Dirección de Empresas	A5		C4

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema 1: As economías europeas preindustriais (séculos XVI-XVIII)	1. As economías agrícolas tradicionais 2. O crecemento do comercio e a manufactura 3. A estrutura da economía española no Antigo Réxime
Tema 2: O proceso de industrialización. A Revolución Industrial e a difusión de crecemento económico moderno (1780-1870)	1. Revolución industrial e crecemento económico no século XIX 2. Pautas de industrialización 3. O difícil arranque do desenvolvemento capitalista en España
Tema 3: A segunda revolución industrial, 1870-1945	1. A revolución tecnolóxica, a internacionalización das economías e o nacemento da empresa moderna 2. A inestabilidade de entreguerras, 1914-1945 3. A incompleta modernización da economía española
Tema 4: A economía mundial ante a terceira revolución industrial (1945-2010)	1. A nova orde económica internacional (1945-1958) 2. Do círculo virtuoso ao círculo vicioso (1959-1985) 3. A era da globalización e a súa repercusión na empresa 4. Do colapso do primeiro franquismo á modernización da economía española

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	B1 B2 B3	4	0	4
Guest lecture / keynote speech	A3 A4 A5 A12 B4 B5 B9 B10 C5 C6 C7	17	17	34
Workbook	A6 A7	7	14	21
Case study	A9 A10	4	12	16
Seminar	A8 C1 C4	4	4	8
Document analysis	C8	10	20	30
Objective test	A4 A5 A7 B2 B3	2	34	36
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description

Introductory activities	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta, entre outras, o "Buscador de Economía e Empresa da Facultade de Economía e Empresa da UDC". - Técnicas de comentarios de textos. - Técnicas de análise de material gráfico e estatístico.
Guest lecture / keynote speech	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso.
Workbook	Análise e discusión de lecturas obrigatorias, complemento das clases maxistras. Realizarase, preferentemente, no tempo dedicado a titoría de subgrupo de 15 alumnos.
Case study	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Seminar	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase).
Document analysis	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Objective test	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa.

Personalized attention

Methodologies	Description
Seminar Document analysis Workbook Case study Introductory activities	En cada unha das metodoloxías que aquí se especifican procurarase unha atención personalizada, nas correspondentes sesións de clase ou en horario de titoría do profesor.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Seminar	A8 C1 C4	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase). A súa avaliación será conxunta coa das lecturas. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	0
Document analysis	C8	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	35
Workbook	A6 A7	Análise e discusión de lecturas obrigatorias, complemento das clases maxistras. Realizarase, preferentemente, no tempo dedicado a titoría de subgrupo de 15 alumnos. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	15
Case study	A9 A10	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas. A súa avaliación será conxunta coa da análise de fontes documentais. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	0

Introductory activities	B1 B2 B3	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta, entre outras, o &quot;Buscador de Economía e Empresa da Facultade de Economía e Empresa da UDC&quot;. - Técnicas de comentarios de textos. - Técnicas de análise de material gráfico e estatístico. A súa avaliación será conxunta coa da análise de fontes documentais. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	0
Guest lecture / keynote speech	A3 A4 A5 A12 B4 B5 B9 B10 C5 C6 C7	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso. A súa avaliación farase basicamente ao través da proba obxectiva de final de curso.	0
Objective test	A4 A5 A7 B2 B3	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa. Para superar a materia haberá que obter polo menos quince puntos. Valorarase a capacidade de expresión, manexo e dominio do vocabulario específico, capacidade analítica e sintética, e coñecemento dos contidos do programa.	50

Assessment comments

O alumnado que só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final será cualificado como non presentado, con independencia da cualificación acadada.

Os criterios de avaliación correspondentes á segunda oportunidade serán similares aos da primeira oportunidade. Os alumnos realizarán unha proba obxectiva escrita, cuxo resultado se sumará á nota da avaliación continua obtida durante o primeiro cuatrimestre.

Está prohibido o acceso ao exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información.

É obrigatoria a presentación dun documento oficial de identificación para o acceso ao exame.

Sources of information

Basic	Para o seguemento do programa e, en especial, para a preparación do exame final é recomendábel a consulta dalgún dos seguintes manuais, en especial dos citados no primeiro bloque: Manuais básicos COMÍN, F. (2011), Historia económica mundial: de los orígenes a la actualidad, Madrid, Alianza. COMÍN, F., HERNÁNDEZ, M. y LLOPIS, E. (eds.) (2002), Historia económica de España, siglos X-XX, Barcelona, Crítica. FELIÚ, G. y SUDRIÀ, C. (2007), Introducción a la historia económica, Valencia, Universitat de València. MALUQUER DE MOTES, J. (2014), La economía española en perspectiva histórica, Barcelona, Pasado & Presente. PALAFOX, J. (coord.) (1998), Curso de historia económica, Valencia, Tirant lo Blanch. PALAFOX, J. (ed.) (2014), Los tiempos cambian. Historia de la economía, Valencia, Tirant Lo Blanch. MALUQUER DE MOTES, J. (2014), La economía española en perspectiva histórica, Barcelona, Pasado & Presente.

Complementary

Outros manuaisALDCROFT, D.H. (2003), Historia de la economía europea, 1914-2000, Barcelona, Crítica.ANES, G. (ed.) (1999), Historia económica de España, Siglos XIX y XX, Barcelona, Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores.ARTOLA, M. (dir.) (1993), Enciclopedia de Historia de España, Tomo I, Madrid, Alianza Universidad.BROADBERRY, S. and O'ROURKE, K.H. (2010), The Cambridge Economic History of Modern Europe, Cambridge, Cambridge University Press.BRODER, A. et al. (2001), Historia de la España contemporánea: desde 1808 hasta nuestros días, Barcelona, Ariel.CAMERON, R. y NEAL, L. (2016), Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente, Madrid, Alianza Editorial.CAMPS CURA, E. (2013), Historia económica mundial. La formación de la economía internacional (siglos XVI-XX), Madrid, McGraw Hill.CARRERAS, A. y TAFUNELL, X. (2003), Historia económica de la España contemporánea, Barcelona, Crítica.CARUANA, L. (coord.) (2015), Cambio y crecimiento económico, Madrid, Pirámide.CIFERRI, D. y DI COLLI, S. (2015), Pequeña historia de la economía: desde el trueque hasta la prima de riesgo, Madrid, Siruela.CLARK, G. (2007), A Farewell to Alms: A Brief Economic History of the World, Princeton, Princeton University Press.CLARK, G. (2014), Adiós a la sopa de pan, hola al sushi: breve historia económica mundial, Valencia, Universitat de València.COLLANTES, F. (2017), La economía española en 3D. Oferta, demanda y largo plazo, Madrid, Pirámide.COMÍN, F., HERNÁNDEZ, M. y LLOPIS, E. (eds.) (2005), Historia económica mundial, siglos X-XX, Barcelona, Crítica.COMÍN, F. y MARTÍN ACEÑA, P. (eds.) (1996), La empresa en la historia de España, Madrid, Civitas.DI VITTORIO, A. (coord.) (2003), Historia económica de Europa: siglos XV-XX, Barcelona, Crítica.FOREMAN-PECK, J. (1995), Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850, Madrid, Prentice Hall.GARCÍA DELGADO, J.L. y JIMÉNEZ, J.C. (1999), Un siglo de España. La economía, Madrid, Marcial Pons.GARCÍA RUIZ, J.L. (coord.), CASADO, J., FATJÓ, P. y NÚÑEZ, G. (1998), Historia de la empresa mundial y de España, Madrid, Síntesis.GARCÍA RUIZ, J.L. y MANERA, C. (2006), Historia empresarial de España. Un enfoque regional en profundidad, Madrid, LID.GERMAN, L., LLOPIS, E., MALUQUER, J. y ZAPATA, S. (eds.) (2001), Historia económica regional de España siglos XIX y XX, Barcelona, Crítica.GONZÁLEZ, A. y MATÉS, J. M. (coords.) (2012), Historia económica de España, Barcelona, Ariel.KENWOOD, A.G. y LOUGHEED, A.L. (1991), Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Istmo, vol. 1.KENWOOD, A.G., LOUGHEED, A.L. & GRAFF, M. (2014), Growth of the International Economy, 1820-2015, London, Routledge.KRIEDTE, P. (1994), Feudalismo tardío y capital mercantil, Barcelona, Crítica.LLOPIS, E. (ed.) (2004), El legado económico del Antiguo Régimen en España, Barcelona, Crítica.MARCOS, A. (2000), España en los siglos XVI, XVII y XVIII. Economía y sociedad, Barcelona, Crítica.NADAL, J. (1975), El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913, Barcelona, Ariel.NADAL, J. y CARRERAS, A. (dirs.) (1990), Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX), Barcelona, Ariel.NADAL, J., CARRERAS, A. y SUDRIÀ, C. (comps.) (1987), La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica, Barcelona, Ariel.NEAL, L. & CAMERON, R. (2016), A Concise Economic History of the World: From Paleolithic Times to the Present, Oxford, Oxford University Press.OCAMPO SUÁREZ-VALDÉS, J. (1998), Historia económica mundial y de España, Oviedo, Universidad de Oviedo.PASCUA ECHEGARAY, E. (2012), Historia económica española y mundial, Madrid, Centro de Estudios Financieros.PERSSON, K.G. (2010), An Economic History of Europe. Knowledge, Institutions and Growth, 600 to the Present, Cambridge, Cambridge University Press.PRADOS DE LA ESCOSURA, L. (1998), De Imperio a nación. Crecimiento y atraso económico en España (1780-1930), Madrid, Alianza Universidad.PRADOS DE LA ESCOSURA, L. (2003), El progreso económico de España (1850-2000), Madrid, Fundación BBVA.PRADOS DE LA ESCOSURA, L. (2017), Spanish Economic Growth, 1850-2015, London, Springer.
<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F978-3-319-58042-5.pdf>.SÁNCHEZ-ALBORNOZ, N. (ed.) (1985), La modernización económica de España, 1830-1930, Madrid, Alianza Universidad.TASCÓN, J. y LÓPEZ ZAPICO, M.A. (2012), Historia económica mundial. Una visión eurocéntrica de la actividad económica, del Neolítico al siglo XXI, Madrid, Biblioteca Nueva.TORRES, J. (2015), El Capitalismo en crisis: del crac de 1929 a la actualidad, Madrid, Anaya.TORTELLA, G. (1994), El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX, Madrid, Alianza Universidad.TORTELLA, G. (2000), The Development of Modern Spain. An Economic History of the Nineteenth and Twentieth Centuries, Cambridge, Mass., Harvard University Press.VALDALISO, J.M. y LÓPEZ, S. (2007), Historia económica de la empresa, Barcelona, Crítica.VRIES, J. de (1992), La economía de Europa en un período de crisis, 1600-1750, Madrid, Cátedra.ZAMAGNI, V. (2001), Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea, Barcelona, Crítica.

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments

A materia non esixe requisitos previos. Porén, considéranse recomendábeis algúns prerequisites e coñecementos previos:- Coñecemento básico de informática a nivel de usuario (procesador de texto, folla de cálculo, navegador de Internet).- Coñecementos de Historia Universal.- Coñecementos de Historia de España.- Familiaridade con conceptos básicos de Economía. Durante o desenvolvemento das clases promoverase a participación dos alumnos a través de exercicios e preguntas que permitan comprobar a asimilación de coñecementos e o manexo dos conceptos utilizados.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.